

پیش بینی تنظیم هیجان بر اساس سبک‌های دلبستگی و سبک‌های فرزندپروری ادراک شده در نوجوانان

عباس نسائیان^۱، رقیه اسدی گندمانی^{۱*}

^۱ استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران
* نویسنده مسئول: رقیه اسدی گندمانی، استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران.
ایمیل: psy.assady@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۹/۱۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۳/۱۲

چکیده

مقدمه: هدف پژوهش حاضر پیش بینی تنظیم هیجان بر اساس سبک‌های دلبستگی و سبک‌های فرزندپروری ادراک شده در دانش‌آموزان مقطع متوسطه بود.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع همبستگی است. جامعه این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر شهر بجنورد است. نمونه شامل ۱۶۷ دانش‌آموز است که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. در این پژوهش از سه ابزار سبک‌های دلبستگی، سبک‌های فرزندپروری و تنظیم هیجان استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و استنباطی (همبستگی و تحلیل رگرسیون) استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که بین تنظیم هیجان با دلبستگی ایمن رابطه خطی معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/01$). اما بین سبک دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا و سبک‌های فرزندپروری ادراک شده با تنظیم رابطه‌ی معنی‌داری وجود ندارد ($P > 0/01$).

نتیجه گیری: با استناد به یافته‌های این پژوهش می‌توان گفت که دلبستگی ایمن در رشد هیجانی نوجوانان نقش دارد. پرستاران نقش مهمی در ارائه خدمات جامع به کودکان و نوجوانان با مشکلات هیجانی و رفتاری و خانواده‌های آن‌ها دارند، چنین یافته‌هایی می‌تواند در مواقع لازم مورد استفاده پرستاران قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: تنظیم هیجان، سبک دلبستگی، سبک فرزندپروری ادراک شده، نوجوانی

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

درد (۱). رشد هیجانی در نوجوانی شامل ایجاد یک حس واقعی و منسجم در ارتباط با دیگران و یادگیری مقابله با استرس و مدیریت هیجان است (۵). تعداد نوجوانانی که به نظر می‌رسد مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری دارند در حال افزایش است (۶). بنابراین بسیار مهم است تا عوامل مهم در مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری شناسایی شود تا راهبردهایی برای بهبود و مدیریت این مشکلات وضع شود (۶) از شایستگی هیجانی به عنوان یک عامل اصلی برای سازگاری روانشناختی و کارکرد اجتماعی کودکان یاد می‌شود (۷). مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری تاثیر معنی‌داری بر زندگی، آموزش و بهزیستی روانشناختی نوجوانان دارد، یکی از جنبه‌های اصلی رشد هیجان تنظیم هیجان است. تنظیم هیجان عامل مرکزی در تحول و ماندگاری مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری است (۶). تنظیم

نوجوانی، به عنوان یک دوره عمومی تعریف می‌شود که شامل دهه دوم زندگی است و نسبت به سایر دوره‌های زندگی توجه زیادی دریافت نکرده است (۱). امروزه در کشورهای صنعتی نوجوانی را به عنوان دوره انتقال بین دوره کودکی و بزرگسالی در نظر می‌گیرند (۲). در دوره نوجوانی تغییرات زیستی، روانشناختی و شناختی روی می‌دهد که این تغییرات در طول بلوغ به وجود می‌آیند و در سراسر نوجوانی ادامه می‌یابد (۳). سلامت نوجوانان امروزه به عنوان یکی از ارکان اساسی سلامت جامعه در تمام دنیا مطرح است، نوجوانی مرحله‌ای از زندگی انسان است که پایه‌های بلوغ جسمانی، روانی، عاطفی، معنوی و اجتماعی در آن پایه‌ریزی می‌شود (۴). از لحاظ تاریخی نوجوانی اکثراً به صورت دوره‌ای از زندگی توصیف شده است که آشفتگی‌های شامل تحول هیجانی، تعارض با والدین، بیگانگی و بحران هویت را به همراه

هیجان شامل فرآیندهای درونی و بیرونی می‌شود که مسئول آغازگری، حفظ و تعدیل وقوع، شدت و تظاهر هیجان است (۸) و به عنوان مولفه‌ی مرکزی در رشد مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری در نوجوانی توصیف می‌شود (۶). عوامل بسیاری در رشد تنظیم هیجان نقش دارند. خلق و خوی کودک، رشد فیزیولوژی عصبی و شناختی همه نقش مهمی در تنظیم هیجان ایفا می‌کنند (۸). یک عامل دیگری که در تنظیم هیجان نقش دارد بافت خانواده است. با وجود چندین دهه پژوهش در اهمیت بافت اجتماعی به ویژه خانواده هنوز پژوهش‌های اندکی در زمینه تاثیر روابط اجتماعی بر توانایی تنظیم هیجان انجام شده است (۸). از جمله متغیرهایی که به بافت اجتماعی خانواده مرتبط است که می‌تواند بر تنظیم هیجان نقش داشته باشد سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های دلبستگی است. پژوهشگران اعتقاد دارند که سبک‌های فرزندپروری بر سلامت هیجانی تاثیر دارد (۹). بر طبق یک سنت طولانی در روانشناسی رشد، سلامت عمومی و اجتماعی کودکان پیامد سبک‌های فرزندپروری است که آن‌ها تجربه کرده‌اند (۱۰). بامریند (۱۹۶۶) سه سبک فرزندپروری را پیشنهاد داد. این سبک‌ها شامل سهل‌گیر، مقتدر و مستبد است که به طور عمده بیانگر اهمیت نسبی گرایش والدین به کنترل یا آزادی در تربیت فرزندشان است (۱۰). مشخصه سبک مقتدری، گرمی و ثبات در فرزندپروری و کمی اعلان قدرت است. ارتباطات گسترده و پرورش فردیت و جستجوگری از ویژگی‌های این سبک می‌باشد. والدین مستبد بر همنوایی، اطاعت، و احترام به نظر مرجع قدرت در خانواده تاکید دارند. والدین سهل‌گیر ترکیبی از کنترل و نظم پایین را نشان می‌دهند و قوانین کمی در خانه حکمفرما است (۱۱). استینبرگ، المن و مانتر اعتقاد دارند که شیوه‌های تربیتی با مشکلات اجتماعی، بلوغ روانی و اجتماعی در نوجوانان مرتبط است. نتایج پژوهش‌های استینبرگ نشان داده است که شیوه مقتدر بهترین نوع برخورد در کمک به رشد نوجوانان است (۹).

سبک دلبستگی یکی دیگر از متغیرهای مربوط به بافت خانواده است که می‌تواند با تنظیم هیجان ارتباط داشته باشد. بدون تردید نظریه دلبستگی یکی از برجسته‌ترین و مهم‌ترین دستاوردهای روانشناسی معاصر است. از نظر بالبی دلبستگی یکی از نیازهای اساسی انسان‌ها است (۱۲). بر اساس نظر بالبی دلبستگی زمانی پیدا می‌شود که نوزاد رابطه گرم، صمیمی و مداوم با مادرش داشته باشد، رابطه‌ای که سبب رضایت و خشنودی هر دو طرف می‌گردد. دلبستگی مادر تاثیر بسیاری بر رشد کودک و ایفای نقش مادر دارد (۱۲). بالبی اعتقاد دارد که پاسخ‌گویی والدین به نشانه‌های رفتار دلبستگی کودک و در دسترس بودن آن‌ها در موقعیت‌های استرس‌زا، پایگاه امنی برای کودک فراهم می‌سازد که بر اساس آن انتظارات وی از محیط سازماندهی می‌شود (۱۳). اینسورث، بلهار، واترز و وال با این فرض که سبک‌های دلبستگی محصول تجربه‌های کودک از رابطه کودک-مادر هستند به مشاهده رفتار کودکان در آرایش موقعیت ناآشنا پرداختند و سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسو گرا را متمایز کردند (۲). کودکان ایمن به دسترس پذیری مادر بیشتر اعتماد دارند و بیش از کودکان ناپایمن (اجتنابگر و دوسوگرا) از وی به عنوان پایگاه امن استفاده می‌کنند. هنگام بازگشت مادر پس از جدایی کوتاه مدت، کودکان ایمن با وی به سهولت تماس و تعامل برقرار می‌کنند، کودکان اجتنابگر با گسستن و اجتناب ورزیدن واکنش نشان می‌دهند، و کودکان

دوسوگرا با افزایش تردید و دوسوگرایی بین دلبستگی و عصبانیت پاسخ می‌دهند. دلبستگی ایمن با پیامدهای مثبت روانشناختی بسیاری برای کودکان مرتبط است، این پیامدها شامل رابطه‌ی قوی با همسالان، گسترش مفهوم خودپنداره، درک هیجانی بیشتر و مهارت‌های حل مساله اجتماعی بهتر می‌شود (۱۴). بر اساس نظر پژوهشگران، پژوهش در مورد سازه تنظیم هیجان اخیراً شروع به جوانه زدن کرده است (۸). تاکنون پژوهش‌های بسیاری در خارج از کشور در زمینه تنظیم هیجان انجام شده است. از جمله این پژوهش‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد. موریس و همکاران در یک مطالعه مروری نقش بافت خانواده را در رشد تنظیم هیجان مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها در پژوهش خود فرض‌هایی را مطرح ساختند ۱- فرض اینکه کودکان تنظیم هیجان را از طریق مشاهده، ایفای نقش و تقویت اجتماعی یاد می‌گیرند. ۲- تجارب والدین به ویژه هیجان و مدیریت هیجان بر تنظیم هیجان تاثیر گذار است. ۳- تنظیم هیجان به وسیله‌ی خواسته‌های هیجانی خانواده از طریق سبک‌های فرزندپروری، روابط دلبستگی و روابط زناشویی تاثیر می‌پذیرد (۸). کاسیدی در یک پژوهش مروری با عنوان تنظیم هیجان: تاثیر روابط دلبستگی بر این باورند که افرادی که ویژگی‌هایی مانند توانایی انعطاف پذیر برای پذیرش و یکپارچه کردن هیجان‌های مثبت و منفی را دارند به طور کلی دلبسته ایمن هستند و افرادی که به وسیله تاثیرات منفی زیاد یا کم مشخص می‌شوند به احتمال بسیار دلبسته ناپایمن هستند (۱۵). در ایران پژوهش‌هایی در مورد تنظیم هیجان انجام شده است، از جمله آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: امین آبادی، خدانایمی و دهقانی پژوهشی با عنوان تنظیم هیجان و دلبستگی انجام دادند. در این پژوهش نقش میانجی تنظیم هیجان در ادراک نوجوانان از ابعاد سبک‌های فرزندپروری و موفقیت تحصیلی آن‌ها بررسی شد. نتایج پژوهش نشان داد که تنظیم هیجان نقش واسطه‌ای ناچیزی بر عهده دارد (۹). زاهد، قلیلو، ابولقاسمی و نریمانی پژوهشی با عنوان ارتباط بین راهبردهای تنظیم هیجان و رفتار بین فردی در سوء مصرف کنندگان مواد انجام دادند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که راهبردهای مثبت و منفی تنظیم هیجان با رفتار بین فردی رابطه دارد (۱۶). کریمی، حیدری شرف و شفیعی در پژوهشی رابطه راهبردهای تنظیم هیجان و هوش هیجانی را با هراس اجتماعی در دانش‌آموزان آسیب دیده بینایی و شنوایی بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان داد که بین هوش هیجانی و راهبردهای تنظیم هیجان با میزان هراس اجتماعی آن‌ها رابطه منفی وجود دارد.

همانطور که مشاهده می‌شود تاکنون پژوهش‌هایی در زمینه تنظیم هیجان با متغیرهای مختلف انجام شده است، اما موریس و همکاران اعتقاد دارند با وجود چندین دهه پژوهش در اهمیت بافت اجتماعی به ویژه خانواده هنوز پژوهش‌های اندکی در زمینه تاثیر روابط اجتماعی بر توانایی تنظیم هیجان انجام شده است (۸). نتایج بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که تاکنون پژوهشی تنظیم هیجان را بر اساس سبک‌های فرزندپروری ادراک شده و سبک‌های دلبستگی والدین مورد بررسی قرار نداده است. کشور ما یک کشور جوان است و از جوانان به عنوان سرمایه‌های اجتماعی یاد می‌شود، از سوی دیگر علیرغم توافق اکثر روانشناسان در مورد نقش خانواده بر رشد هیجانی و اجتماعی نوجوانان اما همچنان مکانیسم تاثیرگذاری بافت خانواده بر این رشد ناشناخته است (۸). بنابراین پژوهش حاضر بر آن است تنظیم هیجان را بر اساس

خرده مقیاس ارزیابی مجدد (۶ گویه) و فرونشانی (۴ گویه) می‌باشد. پاسخ‌ها بر اساس مقیاس لیکرت از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۷) نمره گذاری می‌شود. حداقل نمره در این پرسشنامه برابر با ۱۰ و حداکثر نمره با ۷۰ خواهد بود. کسب نمره بالاتر در ارزیابی مجدد بیانگر وجود ارزیابی مجدد بالا به‌عنوان یک راهبرد مثبت تنظیم هیجانی در افراد شرکت‌کننده و کسب نمره پایین‌تر در فرونشانی بیانگر وجود فرونشانی کمتر به‌عنوان یک راهبرد تنظیم هیجانی منفی در افراد شرکت‌کننده است و برعکس (۲۱). اعتبار این مقیاس بر اساس همسانی درونی (با دامنه آلفای کرونباخ ۰/۶۰ تا ۰/۸۱) و روایی این پرسشنامه از طریق تحلیل مؤلفه اصلی با استفاده از چرخش واریماکس، همبستگی بین دو خرده مقیاس (۱۳/۰۱۳) و روایی ملاکی مطلوب گزارش شده است (۲۲).

پرسشنامه سبک دلبستگی کولینز و رید (۱۹۹۰) این مقیاس شامل خودارزیابی از مهارت‌های ایجاد روابط و خود توصیفی شیوه شکل دهی روابط دلبستگی نسبت به چهره‌های دلبستگی نزدیک است و مشتمل بر ۱۸ داده می‌باشد که از طریق علامت گذاری روی یک مقیاس ۵ درجه ای (از نوع لیکرت) که از به هیچ وجه با خصوصیات من تطابق ندارد (۱)، تا کاملاً با خصوصیات من تطابق دارد (۳)، تشکیل می‌گردد، سنجیده می‌شود (۲۳).

ضریب آلفای کرونباخ پرسشهای هر یک از سبکهای دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا در مورد نمونه این تحقیق به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۸۵ و ۰/۸۵ است که نشانه همسانی درونی مقیاس دلبستگی است. همچنین ضریب اعتبار باز آزمایی مقیاس دلبستگی برای یک نمونه ۲۵ نفری در دو نوبت با فاصله چهار هفته ۰/۸۹ محاسبه شد. همچنین نتایج بررسی داوریهای متخصصان، همگونی و مناسبت محتوای آزمون با حیطه مورد سنجش آن را مورد تأیید قرار داده اند (۲۴). نسایبان و همکاران نیز همسانی درونی این مقیاس را ۰/۷۲ به دست آوردند (۲۵).

نحوه گردآوری داده‌ها

پس از کسب مجوز از سازمان آموزش و پرورش، به مدارس مورد نظر مراجعه شده و هماهنگی‌های لازم با مسئولین آنجا به عمل آمد. به مسئولین هر مدرسه به صورت کلی توضیحاتی پیرامون پژوهش ارائه شد و در مورد نحوه همکاری توافقی‌های مورد نیاز صورت گرفت. توسط مدرسه برای والدین دانش‌آموزان دعوت نامه ارسال شد. در هنگام مراجعه والدین توضیحاتی در مورد طرح پژوهشی داده شد. رضایت آن‌ها برای شرکت فرزندشان در پژوهش جلب گردید. در مورد نحوه جمع‌آوری داده‌ها و محرمانه بودن اطلاعات جمع‌آوری شده توضیحات لازم داده شد. پس از اخذ رضایت پرسشنامه‌های سبک فرزندپروری ادراک شده و راهبردهای تنظیم هیجان توسط دانش‌آموزان تکمیل شد و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی توسط والدین تکمیل شد. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، داده‌های بدست آمده به وسیله نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد که نتایج آن در زیر آمده است (جدول‌های ۱ و ۲).

سبک‌های فرزند پروری ادراک شده و سبک‌های دلبستگی والدین پیش بینی نماید. اولین نشانه نوجوانی بلوغ است و دوران بلوغ زمان اکتساب قدرت باروری است و بسیاری از مشکلات مخاطره آمیز، ازدواج‌های ناموفق، حاملگی‌های ناخواسته، نازایی، بیماری‌های عفونی (ایدز و بیماری‌های انتقالی از راه جنسی)، مرگ و میر، معلولیت‌ها و بالاخره مشکلات عدیده جسمی، روانی و اجتماعی از دوران بلوغ نشات می‌گیرد (۴). بنابراین شناسایی اهمیت و نحوه ارتباط والدین با نوجوانان می‌تواند به ما در پیشگیری مشکلات مطرح شده در نوجوانی کمک نماید. نوجوانان با چالش‌های بسیاری مواجه هستند. پرستاران بصورت ایده آل در مرکز مداخلاتی قرار می‌گیرند که برنامه‌های جلوگیری از بارداری را اجرا می‌کنند. علاوه بر این پرستاران در مراکز سلامت دانش آموزان، برنامه ریزی خانواده و مراکز سلامت جنسی کار می‌کنند و با وضعیت سلامت افراد و خانواده‌ها در ارتباط هستند. آنها اغلب اولین متخصصانی هستند که با افراد نیازمند به خدمات سلامت تماس دارند و بنابراین فرصت‌های زیادی در اختیار آنهاست تا بتوانند در بسیاری از زمینه‌های مربوط به سلامت تأثیرگذار باشند (۱۷). پرستاران مدرسه می‌توانند نقش مهمی در شناسایی مشکلات هیجانی رفتاری در کودکان داشته باشند. علاوه بر نقشی که پرستاران مدرسه در برقراری ارتباط با معلمان و آرایه توصیه و حمایت به والدین دارند، آنها می‌توانند نقش بسیار مهمی در ارجاع کودکان به سایر نهادها داشته باشند (۱۸). بنابراین یافته‌های این پژوهش می‌تواند به پرستاران در اجرای مسؤلیت‌های مهمی که در رابطه با نوجوانان و خانواده‌هایشان بر عهده دارند، کمک نماید.

روش کار

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه شهر بجنورد می‌شود که در سال تحصیلی ۹۵-۹۴ مشغول به تحصیل بودند که از این تعداد ۱۶۷ نفر به عنوان نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شده‌اند.

ابزار

در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد: پرسشنامه سبک‌های فرزند پروری: رابینسون و همکاران یک آزمون ۳۲ سوالی طراحی کردند که در مقیاس لیکرت به صورت ۱ = هرگز، ۲ = گاهی، ۳ = تقریباً متوسط، ۴ = بیشتر وقت‌ها و ۵ = همیشه نمره‌گذاری می‌گردد. سوال‌های این پرسشنامه برای اندازه‌گیری سه سبک مقتدر، مستبد و سهل‌گیر بر پایه نظریه و سبک‌های فرزندپروری بامریند تنظیم و تدوین گردید (۱۹). عزیزاده و همکاران در پژوهشی بین فرهنگی که شیوه‌های فرزندپروری خانواده‌های ایرانی-بلژیکی دارای کودکان مبتلا به اختلال بیش فعالی/نقص توجه و کودکان عادی بررسی کردند، اعتبار درونی برای خرده مقیاس سبک مقتدرانه در والدین ایرانی ۰/۹۰ بوده است و برای خرده مقیاس سبک مستبدانه ۰/۷۸ و خرده مقیاس سبک سهلگیرانه ۰/۷۰ به دست آمد. برای والدین بلژیکی در سبک مستبدانه ضریب ۰/۸۹، برای خرده مقیاس سبک مستبدانه ۰/۸۰ و برای سبک سهل‌گیرانه ۰/۶۵ بود (۲۰).

مقیاس راهبردهای تنظیم هیجان: این مقیاس توسط گراس و جان تهیه شده است. مقیاس فوق از ۱۰ گویه تشکیل شده است که دارای دو

رگرسیون چند گانه با روش گام به گام برای ورود متغیرهای پیش بینی در مدل رگرسیون استفاده شد. قبل از نتایج تحلیل رگرسیون ماتریس همبستگی متغیرها محاسبه گردد. در جدول ۳ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش و در جدول ۴ لیست متغیرهای وارد شده در تحلیل رگرسیون راهبردهای تنظیم هیجان ارائه شده است.

قبل از استفاده از تحلیل رگرسیون نرمال بودن متغیرهای پژوهش مورد بررسی قرار گرفت، نتایج تجزیه و تحلیل نشان داد که متغیرهای پژوهش نرمال هستند و امکان استفاده از تحلیل همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون وجود دارد. برای پیش بینی تنظیم هیجان از طریق سبک‌های دلبستگی والدین (اجتنابی، دوسوگرا، ایمن) از تحلیل

جدول ۱: توزیع فراوانی سن آزمودنی‌های پژوهش بر حسب سن

سن	تعداد	درصد	درصد تراکمی
۱۵	۶۷	۰/۴۰۱	۰/۴۰۱
۱۶	۵۶	۰/۳۲۵	۰/۷۲۷
۱۷	۴۴	۰/۲۶۳	۰/۹۹۰
کل	۱۶۷	۰/۱۰۰	

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار سن آزمودنی‌های پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار
سن	۱۵/۸۶	۰/۸۰

جدول ۳: ماتریس همبستگی سبک‌های دلبستگی با تنظیم هیجان

متغیر	فرونشانی	ارزیابی مجدد	دلبستگی ایمن	دلبستگی اجتنابی	دلبستگی دوسوگرا
فرونشانی	۱	۰/۲۲	۰/۰۳	-۰/۰۳	۰/۱۲
ارزیابی مجدد	۰/۲۲	۱	۰/۲۶	-۰/۰۱	۰/۱۳
دلبستگی ایمن	۰/۰۳	**۰/۲۶	۱	۰/۰۶	۰/۱۴
دلبستگی اجتنابی	۰/۰۳	-۰/۰۱	۰/۰۶	۱	۰/۳۷
دلبستگی دوسوگرا	۰/۱۲	۰/۱۳	۰/۱۴	۰/۳۷	۱

همبستگی های * در سطح آلفای ۰/۰۱ و همبستگی های * در سطح آلفای ۰/۰۵ معنی دار است

معنی داری وجود ندارد. بنابراین برای پیش بین راهبردهای تنظیم هیجان بر اساس سبک‌های دلبستگی تنها برای بعد ارزیابی مجدد وجود دارد که نتایج آن در زیر آمده است. مدل نشان می دهد که متغیر دلبستگی ایمن وارد معادله رگرسیون شده است (جدول ۴). در جدول ۵ خلاصه مدل و نتایج تحلیل واریانس برای متغیر پیش بینی کننده دلبستگی ایمن ارائه شده است.

آنگونه که در جدول ۳ مشخص است بین تنظیم هیجان (ارزیابی مجدد) با سبک دلبستگی ایمن رابطه مثبت و معنی دار وجود دارد و این رابطه در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار است ($P < ۰/۰۱$). علاوه بر این جدول ۳ نشان می‌دهد که رابطه بین راهبرد تنظیم هیجان (ارزیابی مجدد) با دلبستگی دوسوگرا و اجتنابی معنی دار نیست ($P > ۰/۰۱$). همچنین بین راهبردهای تنظیم هیجان (فرونشانی) با سبک های دلبستگی رابطه

جدول ۴: لیست متغیر ها وارد شده در تحلیل رگرسیون گام به گام تنظیم هیجان

مدل	متغیرهای وارد شده	متغیرهای حذف شده	روش
۱	ایمن	سبک دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا	تحلیل رگرسیون گام به گام

متغیر وابسته: راهبردهای تنظیم هیجان

جدول ۵: نتایج تحلیل رگرسیون تنظیم هیجان از طریق سبک های دلبستگی والدین

منابع تغییر	SS	dF	MS	F	سطح معنی داری	r	بتا
رگرسیون	۳۳۰/۵۹	۱	۳۳۰/۵۹	۱۱/۹۴	۰/۰۰۱	۰/۲۶	۰/۲۶
باقیمانده	۴۵۳۸/۸۱	۱۶۴	۲۷/۶۷	۱۱/۹۴	۰/۰۰۱	۰/۲۶	۰/۲۶

پژوهش است و آنگونه که جدول ۶ نشان می‌دهد بین راهبردهای تنظیم هیجان و سبک‌های فرزند پروری ادراک شده رابطه‌ای وجود ندارد لذا از تحلیل رگرسیون استفاده نشد. داده‌های جدول ۶ نشان می‌دهد که بین تنظیم هیجان با سبک های فرزندپروری رابطه معنی داری وجود ندارد بنابر این امکان استفاده از تحلیل رگرسیون امکان پذیر نیست.

متغیر وابسته: راهبردهای تنظیم هیجان
متغیرهای پیش بینی کننده: دلبستگی ایمن
با توجه به مقدار F و سطح معنی داری (P) که کوچکتر از ۰/۰۱ است فرضیه صفر رد شده و با اطمینان ۹۹٪ نتیجه می‌گیریم بین سبک دلبستگی ایمن با تنظیم هیجان رابطه خطی وجود دارد. با توجه به اینکه یکی از مفروضه‌های تحلیل رگرسیون وجود ارتباط بین متغیرهای

جدول ۶: ماتریس همبستگی سبک‌های فرزندپروری با راهبردهای تنظیم هیجان

متغیر	مقدر مادر	مقتدر پدر	استبدادی مادر	استبدادی پدر	سهل گیر مادر	سهل گیر پدر	ارزیابی مجدد	فرونشانی
مقتدر مادر	۱	۰/۵۵	-۰/۰۲	۰/۰۷	-۰/۱۴	-۰/۱۳	۰/۰۸	۰/۰۰۳
مقتدر پدر	۰/۵۵	۱	۰/۰۲	-۰/۲۳	-۰/۲۰	-۰/۲۰	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱
استبدادی مادر	-۰/۰۲	-۰/۰۲	۱	۰/۳۲	۰/۳۸	۰/۳۲	۰/۰۱	۰/۰۰۹
استبدادی پدر	۰/۰۷	۰/۲۳	۰/۳۲	۱	۰/۰۷	۰/۱۹	-۰/۰۱	-۰/۱۳
سهل گیر مادر	-۰/۱۴	-۰/۲۰	۰/۳۸	۰/۰۷	۱	۰/۵۰	۰/۰۰۵	۰/۰۱
سهل گیر پدر	-۰/۱۲	-۰/۲۹	-۰/۰۳	۰/۱۹	-۰/۵۰	۰/۱۹	۰/۰۱	-۰/۰۱
ارزیابی مجدد	۰/۰۸	-۰/۰۱	-۰/۰۱	۰/۰۲	-۰/۰۰۵	-۰/۰۱	۱	۰/۲۲
فرونشانی	۰/۰۰۳	۰/۰۹	-۰/۰۹	۰/۰۱	۰/۰۱	-۰/۰۱	۰/۲۲	۱

بحث

هدف پژوهش حاضر پیش بینی تنظیم هیجان بر اساس سبک‌های دلبستگی و سبک‌های فرزندپروری ادراک شده در دانش‌آموز دختر متوسطه بود. نتایج پژوهش نشان داد که بین تنظیم هیجان (ارزیابی مجدد) با سبک دلبستگی ایمن رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. علاوه بر این یافته‌ها نشان داد که رابطه بین راهبرد تنظیم هیجان (ارزیابی مجدد) با دلبستگی دوسوگرا و اجتنابی معنی‌دار نیست. یافته‌ها همچنین نشان داد که بین تنظیم هیجان با سبک‌های فرزندپروری رابطه معنی‌داری وجود ندارد. یافته‌های این پژوهش در بخش دلبستگی همسو با یافته‌های کرمی، حیدری شرف و شفیع (۲۶)، واترز و همکاران (۱۴) و تامپسون (۲۷) است. کرمی، حیدری شرف و شفیع در پژوهشی رابطه راهبردهای تنظیم هیجان و هوش هیجانی را با هراس اجتماعی در دانش‌آموزان آسیب دیده بینایی و شنوایی بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان داد که بین هوش هیجانی و راهبردهای تنظیم هیجان با میزان هراس اجتماعی آن‌ها رابطه منفی وجود دارد (۲۶). یافته‌های واترز و همکاران (۱۴) و تامپسون (۲۷) بیانگر آن است که دلبستگی ایمن با بسیاری از پیامدهای مثبت روانشناختی برای کودکان مرتبط است که شامل روابط قوی با همسالان، خود پنداره افزایش یافته، درک هیجانی بالا و مهارت‌های حل مساله اجتماعی بهتر می شود. خودگردانی هیجانی در مرکز بسیاری از این پیامدهای روانشناختی است. یافته‌های پژوهش حاضر نیز تاییدی بر این دیدگاه است که بین تنظیم هیجان و دلبستگی ایمن رابطه وجود دارد. متون پژوهشی بیان می‌دارند که تجربه‌های محیطی کودک بر رشد کلی به روش‌های بسیار مهم تاثیر دارند و خانواده، مدارس، همسایه‌ها، همسالان، و فرهنگ در رشد هیجانی کودک نقش دارند (۸). اما یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بین تنظیم هیجان با سبک‌های فرزندپروری ادراک شده رابطه‌ای وجود ندارد. برای شناسایی علت دقیق ناهمسوایی باید پژوهش‌های

بیشتری صورت گیرد اما به نظر پژوهشگران این ناهمسوایی را به چند عامل می‌توان نسبت داد: در این پژوهش برای سنجش سبک‌های فرزندپروری ادراک شده از پرسشنامه استفاده شده است و زمان اجرای پژوهش اواخر اردیبهشت ماه و نزدیک امتحانات دانش‌آموزان بوده تکمیل این پرسشنامه که تعداد سوالات آن نسبتاً زیاد بوده به دقت صورت نگرفته است. با توجه به نتایج بدست آمده از این پژوهش به پژوهشگران توصیه می‌شود در کنار پرسشنامه از ابزارهای دیگری مانند مشاهده و مصاحبه برای بررسی رابطه والد و کودک استفاده کنند. پژوهش‌هایی در زمینه سبک‌های فرزند پروری و قومیت‌های مختلف با تنظیم هیجان نیز انجام دهند.

نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که بین تنظیم هیجان (ارزیابی مجدد) با سبک دلبستگی ایمن رابطه مثبت معنی‌دار وجود دارد، به عبارت دیگر نحوه تعامل والدین با نوجوانان می تواند بر راهبردهای تنظیم هیجان آن‌ها تاثیر بگذارد. پرستاران در ارائه خدمات جامع به کودکان و نوجوانان نقش کلیدی دارند. افزایش تعداد دانش آموزانی که با مشکلات مزمن سلامت روان وارد مدرسه می شوند نیازمند مدیریت است. پرستاران می توانند به عنوان عضو از تیمهای خدمات پیشگیری، شناسایی بهنگام مشکلات، مداخله و ارجاع ایفای نقش کنند (۲۸). پرستاران می توانند در آگاه سازی نوجوانان از عواقب درگیری در سبک زندگی و رفتارهای مشکل آفرین نقش داشته باشند. آن‌ها همچنین می توانند والدین را تشویق کنند تا روش‌های ارتقا سلامت روان را بهبود دهند و فعالیت‌های مثبت خانوادگی را طراحی کنند (۱۷).

References

- Cicchetti D. Adolescence: Opportunities and Challenges. Rochester University of Rochester Press, 1996.
- Berk L. Development through the Lifespan. Tehran: Arasbaran Publication; 2014.
- Stang JS, Story M, Kalina B. School-based weight management services: perceptions and practices of school nurses and administrators. Am J Health Promot. 1997;11(3):183-5. doi: 10.4278/0890-1171-11.3.183 pmid: 10165096
- Kohestani H, Rozbahani N, Baghcheghi N. Puberty Experience in Boy Adolescence: a Qualitative Study. Iran J Nurs. 2010;22(57):53-65.
- APA. The adolescent: Development, relationships and culture. USA: American Psychological Association; 2002.
- Bullemer-Day P. Emotion Regulation, Attention and Mindfulness in Adolescents with Social, Emotional and Behavioral Difficulties [Thesis of PhD in]. Royal Holloway: University of London; 2015.
- Desiatnikov K. Emotion Regulation in Adolescents: Influences of Social Cognition and Object Relations –An

- ERP study [Thesis]. London: University College London; 2014.
8. Morris AS, Silk JS, Steinberg L, Myers SS, Robinson LR. The Role of the Family Context in the Development of Emotion Regulation. *Soc Dev.* 2007;16(2):361-88. doi: [10.1111/j.1467-9507.2007.00389.x](https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2007.00389.x) pmid: 19756175
 9. Aminabadi Z, Dehghani M. The mediating role of cognitive emotion regulation in adolescents' perceptions of their parenting style dimensions and academic achievement. *J Behav Sci.* 2011;5(2):109-17.
 10. Wooden M, Bubonya M, Cobb-Clark D. Sickness Absence and Mental Health: Evidence from a Nationally Representative Longitudinal Survey. *Scand J Work Environ Health.* 2016;42(3):201-8. doi: [10.5271/sjweh.3553](https://doi.org/10.5271/sjweh.3553) pmid: 26881765
 11. Moshtaghi S, Sharifi P. The role of perceived parenting styles in students' achievement goal orientation. *New Find Psychol.* 2014;8(26):39-52.
 12. Moghaddam Hosseini V, Soltanifar A. The correlation between maternal attachment and the rate of mother-infant attachment. *J Med Sci Qom.* 2011;5(3):87-91.
 13. Besharat A, Joshanloo SM. Relationship between Attachment Styles and Perfectionism. *Q J Behav.* 2006;14(25):8-11.
 14. Waters SF, Virmani EA, Thompson RA, Meyer S, Raikes HA, Jochem R. Emotion Regulation and Attachment: Unpacking Two Constructs and Their Association. *J Psychopathol Behav Assess.* 2010;32(1):37-47. doi: [10.1007/s10862-009-9163-z](https://doi.org/10.1007/s10862-009-9163-z) pmid: 20174446
 15. Cassidy J. Emotion Regulation: Influences of Attachment Relationships. *Monogr Soc Res Child Dev.* 1994;59(2-3):228-49. pmid: 7984163
 16. Zahed A, Ghalilo K, Abolghasemi A, Narimani M. The relationship between emotion regulation strategies and interpersonal behavior among substance abusers. *Res Addict.* 2009;3(11):99-114.
 17. Nicol MJ, Manoharan H, Marfell-Jones MJ, Meha-Hoerara K, Milne R, O'Connell M, et al. Issues in Adolescent Health: a Challenge for Nursing. *Contemp Nurse.* 2002;12(2):155-63. pmid: 12188150
 18. Mead N, Bower P, Gask L. Emotional problems in primary care: what is the potential for increasing the role of nurses? *J Adv Nurs.* 1997;26(5):879-90. pmid: 9372391
 19. Robinson C, Mandleco B, Olsen S, Hart C. The parenting styles and dimensions questionnaire (PSDQ). *Handbook of family measurement techniques.* 32001. p. 319-21.
 20. Alizadeh H, Applequist KF, Coolidge FL. Parental self-confidence, parenting styles, and corporal punishment in families of ADHD children in Iran. *Child Abuse Negl.* 2007;31(5):567-72. doi: [10.1016/j.chiabu.2006.12.005](https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2006.12.005) pmid: 17537505
 21. Birami M, Akbari E, Gasempoor A, Azimi Z. Anxiety Sensitivity, Anxiety and Emotional Regulation Components in Students with Social Anxiety Clinical Symptoms and Normal. *Clin Psychol Stud.* 2012;2(8):43-69.
 22. Gasempoor A, ElBeigi R, Hasanzadeh S. Psychometric Properties of Emotion Regulation Questionnaire (Gross & John) in an Iranian sample. *Sixth Mental Health Conference of Students 2012.* p. 724-7.
 23. Moharreri F, Soltanifar A, Ardani A, Modarres Gharavi M, Atashinpanjeh S, Soltanifar A. On the Relationship between Perceived Childhood/Adolescent Attachments and Identity Status in 15-17 Years Adolescents. *J Fundam Ment Health.* 2011;4(48):692-701.
 24. Komeijani M. Comparison of Attachment Style in Normal Adolescents and Educable Mentally Retarded Adolescents. *J Knowledge Res Appl Psychol.* 2009;41(69-9).
 25. Nesayan A, Hosseini B, Asadi Gandomani R. The Effectiveness of Emotion Regulation Skills Training on Anxiety and Emotional Regulation Strategies in Adolescent Students. *Pract Clin Psychol.* 2017;5(4):263-70. doi: [10.29252/nirp.jpcp.5.4.263](https://doi.org/10.29252/nirp.jpcp.5.4.263)
 26. Karami J, Heidari S, Haraf P, SHafie B. Relationship between Emotion Regulation Strategies and Emotional Intelligence with Social Phobia in Students with Visual and Hearing Impairment. *J Except Educ.* 2015;1(129):5-14.
 27. Thompson R. Early Attachment and Later Development: Familiar Questions, New Answers. In: Cassidy J, Shaver PR, editors. *Handbook of attachment.* 2nd ed. New York: Guilford; 2008.
 28. American Academy of Pediatrics Council on School H, Magalnick H, Mazyck D. Role of the school nurse in providing school health services. *Pediatrics.* 2008;121(5):1052-6. doi: [10.1542/peds.2008-0382](https://doi.org/10.1542/peds.2008-0382) pmid: 18450912

Prediction of Emotion Regulation Based on Attachment Styles and Perceived Parenting Styles in Adolescents

Abbas Nesayan¹, Roghayeh Asadi Gandomani^{1,*}

¹ Assistant Professor, Faculty of Humanities, University of Bojnord, Bojnord, Iran

* **Corresponding author:** Roghayeh Asadi Gandomani, Assistant Professor, Faculty of Humanities, University of Bojnord, Bojnord, Iran. E-mail: psy.assady@gmail.com

Received: 02 Jun 2017

Accepted: 04 Dec 2017

Abstract

Introduction: The aim of this study is to predict emotion regulation based on attachment styles and perceived parenting styles in high school students.

Methods: The present study is correlational. The study population consisted of all female students in Bojnord. The sample consisted of 167 students who were selected by multistage cluster sampling method. In this study were used three tools include attachment styles, parenting styles and emotion regulation questionnaires. To analyze the data, were used descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics (correlation and regression analysis).

Results: The results showed that there is a significant linear relationships between emotion regulations with secure attachment ($P < 0.01$). But between insecure attachment styles and perceived parenting styles there is no significant relationship ($P > 0.01$).

Conclusions: According to the findings can be said that secure attachment effect on emotional development, so we should have programs to alert parents for communicate with children appropriately. Nurses play an important role in providing comprehensive services to children and adolescents with emotional and behavioral problems and their families, such findings can be used by nurses in emergency time.

Keywords: Emotion Regulation, Attachment Styles, Perceived Parenting Styles, Adolescents